

ת"פ 31388/01/16 - תביעות צפת נגד צביה דדון

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 31388-01-16 תביעות צפת נ' דדון

בפני בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
תביעות צפת

המאשימה

נגד

צביה דדון

הנאשמת

החלטה

כתב אישום ורקע

1. הנאשמת הורשעה, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות **תקיפה סתם** - לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 **ואיומים** - לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

כפי שפורט בהכרעת הדין, ביום 6/12/15, סמוך לשעות אחר הצהריים, הגיעה הנאשמת לביתה של המתלוננת, על רקע אירוע כלשהו שהתרחש בין שני ילדים - בנה של הנאשמת ובנה של המתלוננת. הנאשמת דפקה בדלת, משפתחה המתלוננת את הדלת קיללה אותה הנאשמת בביטויים כמו "שרמוטה" ו"בת זונה". הנאשמת דרשה מהמתלוננת להביא את בנה, ומשסירבה המתלוננת, התקרבה אליה הנאשמת והרימה את ידיה, המתלוננת התרחקה והזיזה את ידי הנאשמת וביקשה ממנה לעזוב את ביתה. בהמשך, תפסה הנאשמת את המתלוננת בשערה, משכה אותה למטה והחלה לבעוט בה בגופה תוך שהיא מקללת אותה "שרמוטה בת זונה" עד שהגיע השכן של המתלוננת והפריד ביניהן.

באותן נסיבות, איימה הנאשמת על המתלוננת בכך שתתפוס את בנה ותשרוף לה את הבית ואת הילד.

2. כמפורט בהכרעת הדין, הנאשמת כפרה במיוחס לה, וטענה כי המתלוננת הייתה זו שתקפה, ולא להיפך, ואולם טענתה זו נדחתה בהכרעת הדין, והיא הורשעה, ביום 6/11/16, בעבירות שיוחסו לה.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה

כתב האישום לא כלל אזהרה בדבר אפשרות לפיה המאשימה תעתור למאסר בפועל, ובהתאם עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשמת מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננת והתחייבות.

ב"כ המאשימה טען כי לא מתקיימים התנאים לביטול הרשעתה של הנאשמת.

בטיעונו מיום 22/11/16, חזר וביקש ב"כ המאשימה להותיר את הרשעתה של הנאשמת על כנה ולהטיל עליה מאסר על תנאי.

4. ב"כ הנאשמת

ביקשה לבטל את הרשעתה של הנאשמת ולהטיל עליה התחייבות בלבד, שכן לטענתה הרשעתה של הנאשמת יכולה להביא לפיטוריה.

הסנגורית הפנתה לנסיבותיה האישיות של הנאשמת.

לחילופין, עתרה ב"כ הנאשמת להטיל עליה מאסר על תנאי והתחייבות ללא פיצוי.

בטיעוניה מיום 22/11/16, חזרה ב"כ הנאשמת וביקשה לבטל את הרשעתה של הנאשמת ולהטיל עליה של"צ בהיקף שיאפשר לה לעבוד במקביל לביצוע עבודות השל"צ ופיצוי סמלי.

5. הנאשמת

הסבירה כי מזה שנתיים וחצי היא עובדת בחברה בטיפול בקשישים, וטענה כי לאחרונה החליטו להוסיף לה שעות לטיפול בקשישים נוספים על מנת שתפרנס את עצמה ואת בנה.

שאלת ההרשעה

6. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדיון.

הימנעות מהרשעה הנה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחריף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל**. שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים - על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן

ברע"פ 1439/13 אליהו קשת נגד מדינת ישראל, חזר בית המשפט העליון על ההלכה שנקבעה בהלכת כתב.

"כפי שכבר קבעתי במקום אחר, הכללים בסוגיית ההימנעות מהרשעה הותוו על-ידי בית-משפט זה בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 341-342 (1997), בו נקבע, כי הימנעות מהרשעה תתאפשר בהתקיים של שני תנאים מצטברים: ראשית, על עצם ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו או בעתידו של הנאשם; ושנית, סוג העבירה המיוחסת לנאשם, מאפשרת להימנע, בנסיבות המקרה, מהרשעה, וזאת, מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים (רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.2012); וראו גם, רע"פ 7720/12 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.11.2012); רע"פ 8487/11 חברת נמלי ישראל - פיתוח ונכסים בע"מ נ' מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה [פורסם בנבו] (23.10.2012))."

7. אם כן, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעת מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

8. חומרת העבירה ונסיבותיה - כמתואר לעיל, מדובר באירוע אלים שבו הנאשמת הגיעה אל דלת ביתה של המתלוננת, תקפה אותה ואיימה עליה תוך גידופים. התרשמתי לטובה מהמתלוננת בעדותה, ומצאתי כי האירוע המפתיע, שבמהלכו אישה זרה ותוקפנית הלמה בה, על רקע טענות לריב בין הילדים, פגע בה, וגרם לה בעת האירוע פחד, כאב, עלבון והשפלה.

חומרה מיוחדת יש בכך שהנאשמת הגיעה אל ביתה של המתלוננת, ואף עברה את סף הבית פנימה, באופן המעצים את יסוד הכוונה, והממחיש את הרוח האלימה בה פעלה.

עוד יש לציין לחומרא, את יסודות התקיפה מצד הנאשמת, שמשכה בשיערה של המתלוננת, הורידה את ראשה למטה ובעטה בה, ובנוסף את נוסחי האיום הקשים, והגידופים שהושמעו.

דובר בהתנהגות אימפולסיבית ובלתי מתוכננת של הנאשמת, על רקע תחושתה כי בנה של המתלוננת, שהיה בן 11, פגע בבנה שלה, ילד בן תשע. התנהגות אלימה מהסוג האמור הנה מגונה ושלילית, ולמרבה הצער גם נפוצה. דומה כי חדשות לבקרים עדים אנו לפרצי אלימות קיצוניים שננקטים ללא פרופורציה, על רקע סכסוכים, או תחושות של פגיעה בכבוד. פרצי אלימות כאלה מסתיימים לעיתים בתוצאות קשות, בפגיעות גוף ממשיות, ותורמים תרומה שלילית לאווירת אלימות כללית.

ראו את הדברים שנאמרו בע"פ 4173/07 פלוני נגד מדינת ישראל (19.08.07):

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה.

9. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירות של אלימות הם הגנה על שלמות גופו של האדם, ביטחון, שלווה נפשו ויכולתו לקיים שגרת חיים מבלי לחוש מאוים. בנוסף, העבירות בוצעו אל מול עיניהם של שני ילדים קטנים ולמשמע אזניהם, ובכך הועבר מסר שלילי ודוגמה אישית קלוקלת. לצד חומרת המעשה, יש לציין כי התרשמתי שהמתלוננת התגברה על נזקי יום האירוע, וכי אותו עניין לא הותיר משקעים מרחיקי לכת אצלה. התערבותו של השכן מר שפיר, שיצא והרחיק את הנאשמת מהמתלוננת, וטיפול המשטרה - כל אלה פעלו לטובת המתלוננת וסייעו לה.

10. לגבי הנאשמת, מדובר באם חד הורית לילד יחיד, שהיה עמה ביום האירוע. הנאשמת הכחישה, כפי שפורט לעיל, את האירוע כולו, ומתוך גרסתה, אשר את רובה דחיתי בהכרעת הדין, אני מאמצת את אותו חלק שבו נטען שהיא חשה שעוול נעשה לבנה. תחושות אלה אין בהן, כמובן, להצדיק את המעשה, אך על רקע זה מצטייר האירוע כאירוע חריג, ואני מוכנה להניח שהנאשמת פעלה באופן קיצוני ותוקפני, בדרך שאינה מאפיינת אותה.

מדובר באירוע שחומרתו הנה כזו, אשר ככלל, אינו ראוי לביטול הרשעה. יחד עם זאת, בהינתן נסיבות מיוחדות, שבהן תוכח פגיעה קונקרטיה בנאשמת - אין לשלול ביטול הרשעה. אציין כי אילו הודתה הנאשמת במעשים, אילו התנצלה ואילו רק גילתה חרטה על התנהגותה, הרי שניתן היה להקל עמה, לבטל את הרשעתה ולבוא לקראתה. הנאשמת עמדה על חפותה, ועל כך אין להחמיר עמה, ואולם התנערותה מהמיוחס לה, הרשעתה בניגוד לעמדתה, והקביעות בהן נמצאה לא דוברת אמת - כל אלה מקשים על ביטול הרשעה.

11. פגיעה קונקרטית בנאשמת - בבואו של בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, על הנאשם לשכנע את בית המשפט כי הנזק שייגרם לו אם יורשע הוא חמור ובלתי מידתי והוא ועולה על הנזק שייגרם לאינטרס הציבורי בהימנעות מהרשעה.

על הנאשם להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן יגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל:

"לא מצאתי כל פגם בעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכונות של אותם תרחישים."

12. הנאשמת עובדת בחברת "שי" - הנותנת שירותי סיעוד לקשישים. נטען כי במידה ותורשע הנאשמת בעבירת אלימות ואפילו אלימות מילולית, הדבר יכול להביא לפיטוריה מהחברה.

מטעם החברה הוגש מכתב קצר וכוללני מאוד, לפיו, על פי חוק הביטוח הלאומי, במידה והנאשמת תורשע בפלילים החברה לא תוכל להמשיך ולהעסיקה.

התלבטתי באשר למשקל שנכון לתת לטענה כי הרשעה תפגע בפרנסתה של הנאשמת.

ספק אם המכתב הלקוני מניח תשתית מספקת לטענה, ולא ברור כלל שהרשעה פלילית אכן תביא בהכרח לפיטוריה של נאשמת זו.

למרות ספקות אלה, שוכנעתי כי קיים אינטרס ראשון במעלה להבטיח כי פרנסתה של הנאשמת לא תיפגע, וזאת גם במחיר של ענישה מקלה וביטול הרשעה.

מדובר באישה בת חמישים שזו הסתבכותה הראשונה בפלילים, שהנה אם חד הורית לילד יחיד.

באת כוחה של הנאשמת נמנעה מלהזמין תסקיר בעניינה.

כלי התסקיר הנו ככלל דרך המלך לבחון שאלה של ביטול הרשעה, ואולם במקרה זה, בו הנאשמת עומדת על כפותה גם אחרי שהורשעה, עלול הדבר להשפיע על המלצות התסקיר.

לא התרשמתי כי לנאשמת צורך במסגרת טיפולית, והגעתי למסקנה, כי נסיבותיה הובאו בפני במלואן גם ללא תסקיר, וכי אין להטריח את שרות המבחן בעריכת בדיקה מעמיקה לגבי נאשמת זו.

יש לקוות כי ההליך הפלילי, הענישה והפיצוי, יהוו מסר מרתיע לנאשמת, לבל תפעל שוב באופן תוקפני ואלים.

13. סוף דבר הוא, כי החלטתי לבטל את הרשעתה של הנאשמת.

לצד ביטול ההרשעה, מצאתי כי יש להטיל על נאשמת זו עונש של של"צ, התחייבות ופיצוי למתלוננת, שיבטאו את חומרת המעשים, ויאזנו את קולת הדין בשל ביטול ההרשעה.

סוף דבר

14. לאור כל האמור לעיל, **אני מבטלת** את הרשעתה של הנאשמת על פי סמכותי בסעיף 192 א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, וקובעת לגביה את העונשים הבאים:

- א. הנאשמת תבצע 60 שעות לתועלת הציבור. שרות המבחן יגיש תכנית של"צ שתותאם לנאשמת.
- ב. תשלום פיצוי למתלוננת על סך 1,000, הפיצוי ישולם ב-6 תשלומים שווים ורצופים. מועדי התשלום ייקבעו בגזר הדין הסופי.
- ג. התחייבות על סך 2000 ₪ להימנע במשך תקופה של שנתיים מלעבור על כל אחת מהעבירות בהן הורשעה מיום מתן גזר הדין הסופי.

החלטה וגזר דין סופי (ללא הרשעה) יינתנו רק לאחר ששרות המבחן יציע תכנית של"צ.

נקבע איפוא לקבלת תכנית של"צ, ולסיום ליום 1/1/17 שעה 09.30.

המזכירות תמציא עותק החלטה זו לשרות המבחן.

ניתנה היום, ה' כסלו תשע"ז, 05 דצמבר 2016, במעמד הנוכחים.